

El canvi climàtic allargarà un mes la temporada de grans incendis arreu del món

La Mediterrània és una de les zones en perill, darrere dels biomes tropicals

L'escalfament global pot allargar un mínim de 30 dies la temporada de grans incendis als boscos de tots els continents en les properes dècades. La Mediterrània és una de les zones en major perill, darrere de les tropicals. Així ho afirma una recerca on ha participat el professor de la Universitat de Lleida (UdL) i investigador de la unitat mixta de recerca CTFC-Agrotecnio, [Víctor Resco de Dios](https://www.rescodedios.com/) [<https://www.rescodedios.com/>], publicada a *Nature Communications* [<https://www.nature.com/ncomms/>]. L'estudi, liderat per les universitats de Wollongong, Western Sydney i Melbourne (Austràlia), també alerta de "pèrdues catastròfiques" per als estocs de carboni de l'Amazones i més efectes perjudicials sobre la salut humana, a causa de la inhalació de fums, sobretot al sud d'Àsia i l'est d'Àfrica.

Les investigadores i els investigadors han modelitzat els canvis en el risc d'incendis a nivell global, a partir dels llinars de la demanda d'aigua atmosfèrica, mesurada pel dèficit màxim de pressió de vapor diari (VPD [https://en.wikipedia.org/wiki/Vapour-pressure_deficit] en anglès). L'VPD descriu la diferència entre quanta humitat hi ha a l'aire i quanta pot contenir quan està saturat. "Quan la bretxa entre l'aire humit i el sec es fa més gran, augmenta la 'set' de l'atmosfera perquè s'evapora més aigua del combustible, assecant-lo, i això és un problema crític amb l'augment de les temperatures a causa del canvi climàtic", explica Resco.

L'equip ha analitzat els registres dels darrers 20 anys i les dades per satèl·lit tant de l'activitat dels focs com de les condicions climàtiques globals per trobar la VPD diària màxima per a cada detecció d'incendis. "Per primera vegada, hem demostrat que en molts boscos d'arreu del món, des dels temperats d'eucaliptus fins als boreals de coníferes i les selves tropicals, hi ha un fort vincle entre l'activitat del foc i la 'set' que té l'aire a escala diària", destaca l'investigador de la UdL. Els resultats mostren que els incendis forestals són molt més probables per sobre d'un cert llinar de dèficit de pressió de vapor. Aquest llinar és més alt als boscos tropicals i subtropicals, seguits dels mediterranis. De fet, en aquesta darrera zona, s'ha superat durant més de 100 dies a l'any "el que posa de manifest que és un dels biomes forestals amb major propensió al foc, ja en les condicions climàtiques actuals", subratlla l'article.

Els científics han plantejat diferents escenaris, amb emissions de gasos d'efecte hivernacle mitjanes (RCP [https://ca.wikipedia.org/wiki/Escenaris_RCP] 4.5) i altes (RCP 8.5). Les més elevades dibuixen un escenari per al període 2026-2045 d'un mínim de 45 dies addicionals d'incendis cada any a la Sud-Amèrica tropical, algunes zones de nord-Amèrica, l'est d'Àfrica i gran part d'Europa. Amb les més baixes, continua augmentant el risc, sobre tot a l'Amazònia i el Congo, a l'Àfrica central. "Sense una forta acció climàtica, hi haurà molts més dies cada any (almenys 30) en els quals els boscos de la Terra travessin aquest estat altament inflamable, posant de manifest la necessitat de gestionar els boscos per poder disminuir el risc d'incendis", alerten els autors de l'estudi.

També prediuen un augment dels impactes sobre la salut humana. "Actualment s'estima que més de 330.000 morts anuals a tot el món són atribuïbles a la inhalació de fum, una xifra que podria augmentar notablement a principis del proper segle, especialment a les zones més poblades de l'Àsia oriental", asseguren. "Les nostres troballes posen de manifest els riscos que comporten les condicions d'augment de la demanda d'humitat atmosfèrica. Proporcionem evidències tangibles dels impactes locals, regionals i globals dels incendis forestals en els climes futurs que es poden evitar mitigant el canvi climàtic antropogènic", és a dir, el provocat per l'activitat humana, "juntament amb la gestió forestal", conclouen els autors de la recerca.

M É S

I N F O R M A C I Ó :

Article *Forest fire threatens global carbon sinks and population centres under rising atmospheric water demand* [<https://www.nature.com/articles/s41467-022-34966-3>]

N O T Í C I E S

R E L A C I O N A D E S :

La sequera afavoreix una temporada d'incendis extrema al sud-oest d'Europa [<https://www.udl.cat/ca/serveis/oficina/Noticies/La-sequera-afavoreix-una-temporada-dincendis-extrema-al-sud-oe>]